

แนวทางการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา*

GUIDELINES FOR ASSISTANCE TO CITIZENS BY LOCAL GOVERNMENT
ORGANIZATIONS IN THE THAI-CAMBODIAN BORDER SITUATION

อรรถพร บุญทวี

Oattaporn Bunthru

สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสุรินทร์

Surin Justice Provincial Office, Thailand

Corresponding Author's Email: atpoon2542@gmail.com

Received 3 October 2025; Revised 12 November 2025; Accepted 14 November 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา โดยใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงเอกสารและอินเทอร์เน็ต พบว่า 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว มีการบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และการให้ความคุ้มครองแก่ผู้พักพิง มีการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นระบบ คือ การวางแผนจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว และการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว 2) ด้านการรักษาความปลอดภัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามหน้าที่และอำนาจให้ความสำคัญสูงสุดกับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือผู้อพยพ มีการพิจารณางบประมาณรายจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ของ

* อรรถพร บุญทวี. (2568). แนวทางการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 5(3), 164-177.

Oattaporn Bunthru. (2568). Guidelines For Assistance to Citizens by Local Government Organizations in the Thai-Cambodian Border Situation. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 5(3), 164-177.

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 พิจารณาใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ และ
4) ด้านการสำรวจและเยียวยา รัฐบาลเยียวยาเงินช่วยเหลือครัวเรือนที่อพยพเกิน 8 วันขึ้นไป
จะได้รับ 5,000 บาท ครัวเรือนที่อพยพไม่เกิน 7 วัน จะได้รับเงินช่วยเหลือ 2,000 บาท และผู้
ที่อพยพหลายครั้งจะได้รับเงินช่วยเหลือเพียงครั้งเดียว

คำสำคัญ: แนวทางการช่วยเหลือประชาชน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สถานการณ์ชายแดน
ไทย-กัมพูชา

Abstract

This academic article aims to study the assistance approaches of local administrative organizations in the Thai-Cambodian border situation. Using a document and internet synthesis method, the results reveal that: 1) In terms of temporary shelter management, there is an integrated approach to disaster relief and protection for shelter residents. Temporary shelter management is systematic, encompassing planning, establishment, management, and closure. 2) In terms of security, local administrative organizations maintain order in accordance with their duties and authority, giving utmost importance to the safety of people's lives and property. 3) In terms of budget expenditures for evacuees, the budget is considered in accordance with the Ministry of Interior Regulations on Expenses for Assisting People Under the Powers and Duties of Local Administrative Organizations B.E. 2566, with consideration of the use of government reserve funds for assistance. 4) In terms of surveys and relief, the government provides financial assistance to households evacuated for more than 8 days, 2,000 baht for households evacuated for no more than 7 days, and multiple evacuees receive only one payment.

Keywords: Guidelines for assisting citizens, local government organizations, and the Thai-Cambodian border situation

บทนำ

สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา ตรวจพบความเคลื่อนไหวของฝ่ายกัมพูชา และตรวจพบการปรับปรุงที่พิกาศัยในบางพื้นที่ ทั้ง 2 ฝ่ายยังคงวางกำลังตามแนวที่มั่นของตนเอง ฝ่ายไทยจัดกำลังพลประจำจุดเฝ้าตรวจตามเหตุการณ์ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้าม และเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตอบโต้ตามสถานการณ์ ตลอดทั้ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามแนวชายแดนอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงพาณิชย์, 2568)

ปัญหาการจัดการความขัดแย้งไทย-กัมพูชา คือ 1) สาเหตุของปัญหาความขัดแย้งไทย-กัมพูชา เกิดการจากอ้างสิทธิเหนือบริเวณปราสาทพระวิหาร โดยใช้แผนที่คนละฉบับ 2) บทบาทรัฐบาลไทยต่อปัญหาข้อพิพาทก่อนและหลังคำพิพากษาศาลโลก จุดเริ่มต้นกรณีปราสาทเขาพระวิหาร โดยกรมศิลปากรขึ้นทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารเป็นโบราณสถานของชาติ ครั้งที่ 2 กัมพูชาขึ้นทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารเป็น “มรดกโลก” ถูกหักท้วงโดยรัฐบาลไทย ซึ่งต่อมาได้ถอนตัวออกจากภาคีสมาชิกมรดกโลก กัมพูชานำข้อพิพาทสู่ศาลโลก วันที่ 18 กรกฎาคม 2554 ศาลโลกมีมติให้ไทย-กัมพูชา ถอนทหาร ร่วมกันพัฒนาปราสาทพระวิหาร และ 3) รูปแบบการแก้ไขความขัดแย้งไทยกับกัมพูชา ร่วมกันพัฒนาปราสาทพระวิหารในฐานะมรดกโลก ใช้ PEACE Model ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิด ยึดหลักความเสมอภาค ยุติยิงและถอนทหาร ใช้การประชุมโดยกลไกทวิภาคี และความถูกต้องแม่นยำในการปักปันเขตแดนไทย-กัมพูชา ต่อมากระทรวงกลาโหมของกัมพูชาได้ออกแถลงการณ์อ้างว่าไทยเป็นฝ่ายเปิดฉากยิงก่อน กัมพูชาได้ออกแถลงการณ์เตรียมเดินทางยื่นเรื่องการปะทะดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการศาลโลก พร้อมก็นำเรื่องข้อพิพาทบริเวณ ปราสาทตาเมือนธม ปราสาทตาเมือนโต๊ด และปราสาทตาควาย สู่ศาลโลกด้วยเช่นกัน เนื่องจากไทยไม่ยอมรับในเขตอำนาจของศาลโลก ก่อนจะมีการควบคุมเวลาเปิด-ปิดด่านชายแดนไทย-กัมพูชา สถานการณ์ดูเหมือนจะแยลงเรื่อย ๆ การเมืองไทยสั่นคลอน ความขัดแย้งในพื้นที่ชายแดนกลับปะทุอย่างรุนแรงมากขึ้น ส่งผลให้ประชาชนหลายหมื่นคนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่แนวปะทะ ต้องอพยพออกจากพื้นที่ รวมถึงมีรายงานผู้เสียชีวิตทั้งทหารและพลเรือน พร้อมกับความเสียหายของอาคารบ้านเรือน รัฐบาลไทยแถลงประณามกัมพูชา จากการโจมตีใส่พื้นที่โรงพยาบาลพนมดงรัก โรงเรียน และวัดในเขตอำเภอกันทรลักษณ์ โดยกระทรวงการต่างประเทศระบุว่าการกระทำดังกล่าว เป็นการละเมิดกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ และอาจเข้าข่ายอาชญากรรมสงคราม ในขณะที่กัมพูชาได้ตอบโต้ว่า ไทยเป็นฝ่ายเปิดฉากยิงก่อน (นครินทร์ วนกิจไพบูลย์, 2568)

ภาครัฐมีข้อสั่งการการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากสถานการณ์สถานการณ์ในพื้นที่ชายแดนไทย-กัมพูชา ให้ประชาชนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ทั้งในส่วนของความเป็นอยู่ภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นสำคัญ ให้มีเครื่องอุปโภคบริโภคและของใช้ที่จำเป็นเพียงพอต่อการดูแล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 แม้ว่าจะมีการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินหรือไม่ก็ตาม ให้ตรวจสอบความปลอดภัยก่อนให้ประชาชนกลับเข้าพื้นที่ และบูรณาการกำลังเจ้าหน้าที่จากทุกภาคส่วนเข้าพื้นที่พื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับมาดำเนินชีวิตได้ตามปกติโดยเร็ว โดยแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานหน่วยต่าง ๆ เร่งเข้าสำรวจความเสียหายและจัดทำบัญชีความเสียหายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บ้านเรือน สิ่งสาธารณประโยชน์ รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตโดยเร็ว ให้ความช่วยเหลือตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง หากจังหวัดมีการใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ให้กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ถือปฏิบัติตามระเบียบฯ โดยเคร่งครัด และเร่งดำเนินการช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติโดยเร็ว (ธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์, 2568)

การช่วยเหลือประชาชนที่บ้านเรือนได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาจากการสำรวจความเสียหายในพื้นที่ 4 จังหวัด พบว่า มีบ้านเรือนประชาชนได้รับผลกระทบรวมทั้งสิ้น 256 หลังคาเรือน แบ่งเป็น ความเสียหายเล็กน้อย จำนวน 185 หลังคาเรือน ความเสียหายมาก จำนวน 29 หลังคาเรือนความเสียหายทั้งหลัง (เกินร้อยละ 70) จำนวน 42 หลังคาเรือน ปัจจุบันทางจังหวัดได้รวบรวมข้อมูลความเสียหาย และวางแผนให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ โดยบางส่วนได้เข้าดำเนินการซ่อมแซมเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหลายภาคส่วน เช่น งบกลางเพื่อบรรเทาสาธารณภัย งบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการสนับสนุนกำลังพลจากหน่วยทหารในพื้นที่เพื่อเร่งดำเนินการช่วยเหลืออย่างเต็มกำลัง (กรมประชาสัมพันธ์, 2568) การช่วยเหลือประชาชนได้รับผลกระทบจากปัญหาพื้นที่อ่างสิทธิ์เป็นการแก้ปัญหาในระดับภูมิภาค โดยกำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ตลอดจนภาคประชาชนในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การบูรณาการใช้ประโยชน์พื้นที่อ่างสิทธิ์ร่วมกัน

และการร่วมกับกั้วตฤระเบิดที่ตกค้างอยู่แนวชายแดนบริเวณพื้นที่อ้างสิทธิ์ โดยผ่านทาง คณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาคไทย-กัมพูชา ข้อมูลความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาพื้นที่อ้างสิทธิ์ (ชัยณรงค์ กาสี, 2564)

จากความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้เขียนจึงมุ่งนำเสนอแนวทางการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา โดยวิเคราะห์ตามกรอบการบริหารราชการในภาวะวิกฤต (Public Administration in Crisis Management) ซึ่งเป็นกระบวนการเตรียมพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ด้านการรักษาความ ด้านการประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูล และด้านการสำรวจและเยียวยา ดังนี้

การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว

การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการ สาธารณภัย ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้มีการอพยพเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยไปยังพื้นที่ปลอดภัยและสถานที่ชั่วคราว ผู้ประสบภัยใช้อาศัยและเข้าถึงการช่วยเหลือตามความจำเป็นขั้นพื้นฐาน มีการบูรณาการ ร่วมกัน ในการบริหารจัดการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และการให้ความคุ้มครองแก่ผู้พักพิง มีการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นระบบ ผู้พักพิงได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เป็นธรรมชาติ มีความปลอดภัย รวมทั้งความสะอาด และสุขอนามัย ฯลฯ ขณะที่พักอาศัยอยู่ภายในศูนย์พักพิงชั่วคราวการบริหารจัดการภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว และการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว มีแนวทางดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2565)

ที่มา (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2565)

1. การวางแผนจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว เป็นการดำเนินการก่อนเกิดเหตุ เป็นช่วงการเตรียมจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยจะต้องมีการวางแผนครอบคลุม ทั้งแต่ก่อนเปิดจนกระทั่งปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกทำเลที่ตั้งของศูนย์พักพิงชั่วคราว การวางแผนผังการใช้พื้นที่ การจัดให้มีระบบ สาธารณูปโภคและความจำเป็นพื้นฐาน การเตรียมการเปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว

2. การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว เป็นระยะเวลาที่เริ่มเปิด และใช้งานศูนย์พักพิงชั่วคราว และมีกระบวนการคัดกรองผู้พักพิงให้เข้าพักอาศัยอยู่ภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว จึงมีการบริหารจัดการพื้นที่และสภาพความเป็นอยู่อย่างเป็นระบบ มีระเบียบ ผู้พักพิงมีสุขอนามัยที่ดี เพราะการพักอาศัยอยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราวมีผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้พักพิง ต้องได้รับการให้บริการและการคุ้มครองขั้นต่ำตามหลักสากล

3. การปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว อาจมีผลมาจากสถานการณ์ภัยคลี่คลาย ยุติหรือการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราวด้วยเหตุอื่นใดจึงต้องมีการเตรียมปิดศูนย์พักพิง ชั่วคราวและอพยพตามแผนการส่งกลับผู้พักพิงให้ชัดเจน (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2565)

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

การให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต นอกจากกรณี การช่วยเหลือด้านสาธารณภัยฉุกเฉิน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้ประชาชนที่ประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ ยื่นลงทะเบียนเพื่อขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอ คณะกรรมการการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยที่ประสบปัญหา ในการประกอบอาชีพ ในเรื่องดังต่อไปนี้ 1) จัดหาหรือปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2) การสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการปรับปรุงแหล่งน้ำ 3) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การสนับสนุนด้านการเกษตร 4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย และประสงค์จะขอรับความช่วยเหลือ โดยยื่นลงทะเบียนขอรับความช่วยเหลือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณา (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2565)

การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

1. เมื่อเกิดโรคติดต่อ หากสงสัยว่าเกิดโรคในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ

2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดโรคหรือมีเหตุสงสัยได้ว่าเกิดโรค ประสานหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการป้องกัน การควบคุม การแพร่ และการระงับการระบาดของโรค

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อฟื้นฟู เยียวยา สงเคราะห์และบรรเทาผลกระทบของประชาชน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาช่วยเหลือประชาชนได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (กระทรวงมหาดไทย, 2566)

การดูแลกลุ่มเปราะบางในภาวะความขัดแย้งชายแดนไทย - กัมพูชา

การดูแลกลุ่มเปราะบางในแต่ละจุดจะมีการลงทะเบียนเพื่อส่งต่อไปยังหน่วยแพทย์มาตรการเร่งด่วนจากภาครัฐ คือ การจัดตั้งศูนย์อพยพที่มีความปลอดภัย การคัดแยกกลุ่มเปราะบางออกจากกลุ่มทั่วไปด้วยความรวดเร็ว การจัดตั้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเคลื่อนที่เฉพาะกิจ ทีมนักจิตวิทยาเพื่อเข้ามาเยียวยาสภาพจิตใจ และการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ที่จำเป็นเร่งด่วน ไม่ว่าจะเป็นรถเข็น อาหารสำหรับผู้ป่วย อาหารสำหรับทารก ยารักษาโรคประจำตัว รวมถึงจัดให้มีศูนย์อำนวยความสะดวกเพื่อคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง โดยมีตัวแทนของความมั่นคงฝ่ายสาธารณสุข ฝ่ายพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการดูแลกลุ่มเปราะบางภายในศูนย์อพยพ จัดทำมาตรฐานของศูนย์พึงพึงทั้งด้านสุขอนามัย โภชนาการ พื้นที่ความปลอดภัยที่สำคัญเรื่องการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติระยะยาวในการคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง (ศุภลักษณ์ ปรางนาดี และวรินทร์ จันทรรัตน์, 2568)

การเลือกสถานที่ที่ใช้เป็นศูนย์พักพิงชั่วคราวในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา

ศูนย์พักพิงชั่วคราวนี้อาจจะเป็นสถานที่ที่กำหนดไว้แล้วในแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เช่น โรงเรียน วัด สำนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ศาลาประชาคม หรืออาคารที่กว้างพอที่จะรองรับ ประชาชนจำนวนมาก ซึ่งนอกจากจะใช้เป็นแหล่งพักอาศัย สถานที่ประกอบอาหาร จุดปฐมพยาบาล และสถานที่ประกอบ กิจกรรมประจำวัน ยังเป็นพื้นที่รวบรวมสิ่งของบรรเทาทุกข์และเสบียงอาหารที่ได้รับจากภาคส่วนต่างๆ และกระจายไปยัง ประชาชนที่ไม่อพยพออกจากบ้านเรือนด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างสะดวกสบายและเท่าเทียมถือเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องมีการมีกฎเกณฑ์ ในการเลือกสถานที่ รวมทั้งการสร้างเสริม ปรับปรุงซ่อมแซมส่วนประกอบของสถานที่ปลอดภัยที่เลือกเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้งาน สร้างความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน อีกทั้ง

ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (ปาริฉัตต์ ครองจันทร์ และนางสาววิฐฐา วรรณทอง, 2560)

ทั้งนี้ รัฐบาลควรเร่งให้ความช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ชายแดนไทย - กัมพูชา เพราะประชาชนที่อยู่ในศูนย์อพยพต้องขาดรายได้ ไม่สามารถกลับบ้านไปประกอบอาชีพได้ หรือบ้านเรือนพังเสียหายจากระเบิดจนไม่สามารถอยู่อาศัยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการสู้รบ การอพยพ และความสูญเสียทางเศรษฐกิจ ควรมีช่วยเหลือที่ครอบคลุมและทั่วถึง ทั้งด้านการเงิน การดำรงชีพ และการฟื้นฟูสภาพจิตใจ

การรักษาความปลอดภัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามหน้าที่ และอำนาจให้ความสำคัญสูงสุดกับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนตามพื้นที่ชายแดน มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่ชายแดน มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถิ่นของตน โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัด และผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย (กระทรวงมหาดไทย, 2566) การจัดการความปลอดภัย ประชาชนควรให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการ แผนงาน และ โครงการให้มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและปัญหาในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และต้องการรับทราบข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันในเรื่องสถานการณ์ความเป็นไปของสังคม เพื่อที่จะได้รู้เท่าทันเล่ห์กลต่าง ๆ และเมื่อเกิดเหตุประชาชนต้องการให้เจ้าหน้าที่มาถึงจุดเกิดเหตุในระยะเวลาที่รวดเร็วขึ้น รวมทั้งประชาชนต้องการอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีความทันสมัยเพื่อเป็นการเพิ่มความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตของประชาชนมากยิ่งขึ้น (ปิยดา ชื่นเกษม, 2562) การอพยพเพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สามารถดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายเป็นไปอย่างมีระบบ มีแนวทางการช่วยเหลือ ดังนี้ 1) การปฏิบัติ (1) การเตรียมการอพยพ 2) การจัดทำแผนอพยพ โดยสำรวจและจัดทำบัญชีจำนวนผู้อพยพไว้ล่วงหน้า โดยแยกประเภทตามลำดับความเร่งด่วน และ 3) การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการอำนวยความสะดวก (องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา, 2568) ให้มีการกำหนด

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและกำหนดนโยบาย บูรณาการการทำงาน ตลอดจนประเมินผล การดำเนินงานร่วมกัน เพิ่มการสื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้รักษาความปลอดภัยในชุมชนกับประชาชน รวมถึงสร้างความตระหนักให้คนในชุมชนเห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วม (ปัญชนา เสนาคุน, 2564)

ทั้งนี้ หน่วยงานด้านความมั่นคง ควรร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ภัยคุกคามและระบุพื้นที่เสี่ยง แจ้งข่าวสารจากทางราชการให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อไม่ให้เกิดความตื่นตระหนก จัดทำแผนอพยพ และจุดพักพิงในพื้นที่ปลอดภัย การควบคุมจุดผ่านแดน และรักษาความปลอดภัย การตั้งจุดตรวจ จุดสกัด การรักษาความปลอดภัยในพื้นที่

การใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือผู้อพยพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดหางบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ที่ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การบริหารจัดการภายใน รวมทั้งงบประมาณในการปิดศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยพิจารณาจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบกลางของรัฐบาล งบประมาณ และงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งอื่น ๆ (กฤติสรา ธนเพิ่มพร, 2568) โดยคำนึงถึงอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน ความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 4 และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 ข้อ 5 โดยสามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 ข้อ 7 ข้อ 19 (1) และข้อ 21 ประกอบกับหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 กรณีฉุกเฉินเกิดขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบกลาง ประเภทเงินสำรองจ่าย ตามข้อ 18 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2563 และหากงบกลางมีไม่เพียงพอ ให้ดำเนินการตามข้อ 100 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 ที่กำหนดว่า ในกรณีฉุกเฉินที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมได้ตามความจำเป็นในขณะนั้น โดยให้คำนึงถึงถึง

ฐานะการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น กรณีผู้อพยพได้เข้ามาอยู่ในพื้นที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ตามหลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน พ.ศ. 2563 ด้านการดำรงชีพ แต่จะต้องไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น (กรมประชาสัมพันธ์, 2568) การประชุมวางแผนงบประมาณเพื่อให้ช่วยเหลือด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต การช่วยเหลือเกษตรกรผู้มียาได้น้อยการจัดบริการสาธารณะเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในระดับเขตพื้นที่หรือท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความจำเป็นเหมาะสม โดยพิจารณาใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือประชาชนกรณีฉุกเฉิน (กระทรวงมหาดไทย, 2566) จัดทำโครงการรายจ่ายที่จำเป็นในการช่วยเหลือประชาชน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือประชาชน มีการประชาสัมพันธ์เมื่อสิ้นสุดโครงการและจัดทำรายงานผลการดำเนินการให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย, 2566)

ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้อพยพและมีการเตรียมความพร้อมและป้องกันระยะยาว หากเกิดสถานการณ์ มีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือผู้อพยพที่อยู่ในพื้นที่ของตนเอง โดยประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น กระทรวงมหาดไทย และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) แต่การเบิกจ่ายงบประมาณอาจมีข้อจำกัดและขึ้นอยู่กับสถานการณ์ โดยอาจต้องอาศัยความช่วยเหลือจากภาคส่วนอื่น ๆ เช่น การบริจาคจากประชาชน

การสำรวจและเยียวยา

รัฐบาลมีการสำรวจและเพื่อเยียวยาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา โดยอนุมัติงบ 1.5 พันล้านบาท 7 จังหวัด สำหรับครอบครัวที่อพยพเตรียมรับเงินช่วยเหลือสูงสุด 5,000 บาท ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ สระแก้ว จันทบุรี และตราด ทำให้มีครัวเรือนได้รับผลกระทบกว่า 315,476 ครัวเรือน มีผู้เสียชีวิต 22 ราย และบาดเจ็บ 40 ราย รวมถึงสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินที่อยู่อาศัยพื้นที่เกษตรกรรม และสาธารณประโยชน์เป็นจำนวนมาก

รายละเอียดการช่วยเหลือและหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา ภาครัฐจัดทำหลักเกณฑ์

การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติงบประมาณจากงบกลาง จำนวน 1,515,967,000 บาท เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2568 สำหรับหลักเกณฑ์การรับเงินช่วยเหลือมีดังนี้ ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือจะต้องเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่ประกาศเป็นเขตให้ความช่วยเหลือ และได้อพยพไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือพื้นที่ปลอดภัย

อัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือ คราวเรือนที่อพยพเกิน 8 วันขึ้นไป จะได้รับเงินช่วยเหลือ 5,000 บาท คราวเรือนที่อพยพไม่เกิน 7 วัน จะได้รับเงินช่วยเหลือ 2,000 บาท

การยืนยันสิทธิ ผู้ประสบภัยจะต้องมีหนังสือรับรองจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยระดับอำเภอและจังหวัด (ก.ช.ภ.อ. และ ก.ช.ภ.จ.)

ข้อกำหนดเพิ่มเติม ผู้ที่อพยพหลายครั้งจะได้รับเงินช่วยเหลือเพียงครั้งเดียว

ขั้นตอนการรับเงินและข้อควรรู้สำหรับประชาชน ภาครัฐได้กำชับให้ทั้ง 7 จังหวัดเร่งดำเนินการตามขั้นตอนอย่างรวดเร็ว โดยประชาชนที่เข้าเกณฑ์สามารถยื่นคำร้องได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป โดยเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบด้วย สำเนาบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้านเมื่อข้อมูลได้รับการตรวจสอบและยืนยันแล้ว ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะส่งข้อมูลให้ธนาคารออมสินดำเนินการโอนเงินผ่านระบบ Prompt Pay เข้าบัญชีของผู้ประสบภัยโดยตรง ซึ่งจะช่วยให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างรวดเร็วและทั่วถึงประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้าได้ทาง Facebook กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย DDPM และ X @DDPMNews (ชัยรัตน์ แก้วเพียงเพ็ญ, 2568)

ทั้งนี้การสำรวจช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา รวดเร็ว โปร่งใส เป็นธรรม ทั่วถึง และฟื้นฟูบ้านเรือนที่ได้รับความเสียหายโดยเร็วที่สุด

สรุป

แนวทางการช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา มีดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว มีการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด มีการบูรณาการร่วมกันในการบริหารจัดการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ และการให้ความคุ้มครองแก่ผู้พักพิง มีการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การเตรียมจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว มีการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การดูแลกลุ่มเปราะบาง 2) ด้านการรักษาความปลอดภัย ดำเนินการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามหน้าที่และอำนาจให้ความสำคัญสูงสุดกับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 3) ด้านการใช้จ่ายงบประมาณช่วยเหลือผู้อพยพ มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566 พิจารณาใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือ จัดทำโครงการรายจ่ายเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชน และ 4) ด้านการสำรวจและเยียวยา รัฐบาลอนุมัติงบ 1.5 พันล้านบาท เร่งเยียวยาผู้ประสบภัยจากเหตุปะทะชายแดนใน 7 จังหวัด ครอบคลุมที่อพยพเตรียมรับเงินช่วยเหลือสูงสุด 5,000 บาท อัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือ ครั้วเรือนที่อพยพเกิน 8 วันขึ้นไป จะได้รับเงินช่วยเหลือ 5,000 บาท ครั้วเรือนที่อพยพไม่เกิน 7 วัน จะได้รับเงินช่วยเหลือ 2,000 บาท ผู้อพยพจะต้องมีหนังสือรับรองจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และได้รับการตรวจสอบจากคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยระดับอำเภอและจังหวัด ผู้ที่อพยพหลายครั้งจะได้รับเงินช่วยเหลือเพียงครั้งเดียว

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรับผิดชอบตามนโยบายหลักของผู้นำราชการจังหวัด รวมทั้งดำเนินการตามแผนพัฒนาและบริหารจัดการงานตามภารกิจของหน่วยงานให้บรรลุผล โดยได้กำหนดภารกิจต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ชาติตามแผนพัฒนา ระยะ 20 ปี และนโยบายผู้บริหารที่กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปี พ.ศ. 2568 โดยรวบรวมแผนงานโครงการ กิจกรรม และงบประมาณที่ขอจัดสรร ประกอบการพิจารณาในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี

พ.ศ. 2568 และควรมีการระดมความคิดเห็นจากส่วนราชการและประชาชนเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและติดตามผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ยังสามารถนำไปใช้สำหรับประกอบการพิจารณาขอตั้งงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนหากได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชาในอนาคตและในปีต่อไป โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับตัวชี้วัดผลงาน ค่าเป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติงานกรอบเวลาในการดำเนินงาน หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2568). การช่วยเหลือประชาชนที่บ้านเรือนได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ตามแนวชายแดน ไทย-กัมพูชา. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2568 จาก <https://www.prd.go.th/th/page/item/index/id/1>
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2565). คู่มือการจัดตั้งและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- กระทรวงพาณิชย์. (2568). รายงานสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างไทย – กัมพูชา. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- กระทรวงมหาดไทย. (2566). สรุประเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- กฤติสรา ธนเพิ่มพร. (2568). การบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว. กรุงเทพฯ: สภาอากาศไทย.
- ชัยณรงค์ กาสี. (2564). แนวทางการแก้ไขปัญหาประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากพื้นที่อ่างสิทธิ์ชายแดนไทย-กัมพูชา กรณีศึกษา พื้นที่อ่างสิทธิ์หลักเขตแดนที่ 48-49 บ้านป่าไร่ ตำบลป่าไร่ อำเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการทัพบก.
- ชัยรัตน์ แก้วเพียงเพ็ญ. (2568). เปิดยอดเงินช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยสู้รบไทย-เขมร ไปอยู่ศูนย์พักพิง ได้เงินเท่าไร. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2568 จาก https://www.khaosod.co.th/politics/news_9911943
- นครินทร์ วงกิจไพบูลย์. (2568). ย้อนเหตุการณ์ความขัดแย้งชายแดนไทย – กัมพูชาจากปี 2554 ถึง 2568. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2568 จาก <https://thestandard.co/thai-cambodia-border-conflict-2011-2025/>

- ปัญญา เสนาคุณ. (2564). การมีส่วนร่วมของผู้รักษาความปลอดภัยในชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรมของเมืองมหาวิทยาลัยชุมชนหมู่บ้านเมืองเอก จังหวัดปทุมธานี. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ปาริฉัตร ครองจันทร์ และนางสาววิภาวดี วรรณทอง. (2560). *คู่มือการเลือกพื้นที่ปลอดภัยและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราวในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย.
- ธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์. (2568). *ศบ.ทก.มท. สั่งการช่วยเหลือประชาชนชายแดนไทย-กัมพูชา ชี้เบิกงบท้องถิ่นตามระเบียบ ทั้งในและนอกเขตสงคราม พื้นที่ไม่ต้องสำรวจความเสียหาย*. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2568 จาก <https://thestandard.co/thai-cambodia-border-emergency-relief/>
- ปิยดา ชื่นเกษม. (2562). ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยจากปัญหาอาชญากรรมของ สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. ใน *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศุภลักษณ์ ปรานาคี และวรินทร์ จันทรัตน์. (2568). *การดูแลกลุ่มเปราะบางในภาวะความขัดแย้งชายแดนไทย - กัมพูชา*. เรียกใช้เมื่อ 25 กันยายน 2568 จาก <https://www.senate.go.th/view/386/News/Highlight/340/TH-TH>
- องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา. (2568). *คู่มือการปฏิบัติงานงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย*. สุรินทร์: องค์การบริหารส่วนตำบลเทพรักษา.